

Naturvårdsverkets plan för tillsynsvägledning 2016 - 2018

Tillsynsvägledningsplanen beskriver Naturvårdsverkets inriktning och specifika insatser inom tillsynsvägledning under de kommande tre åren. Planen är publicerad den 18 december 2015.

Innehåll

INNEHÅLL	2
INLEDNING	3
SAMMANFATTNING PRIORITERADE INSATSER 2016	4
GOD TILLSYNSVÄGLEDNING	6
SAMORDNING MED ANDRA MYNDIGHETER	7
Samordning av tillsynsvägledning genom ToFR	7
Miljösamverkan Sverige	7
VAD TILLSYNSVÄGLEDNING INNEBÄR FÖR NATURVÅRDSVERKET	8
Vårt ansvar	8
Hur vi tillsynsvägleder	8
PRIORITERINGAR 2016-2018	9
Fokus 2016-2018	9
Miljöbalksprojektet	9
Fokusområden	9
Prioriterade insatser 2016	13
UPPFÖLJNING AV TIDIGARE PLAN FÖR TILLSYNSVÄGLEDNING	15
BEHOV AV TILLSYNSVÄGLEDNING	17

Inledning

Naturvårdsverket har tillsammans med andra centrala myndigheter till uppgift att ge tillsynsvägledning inom miljöbalkens område till länsstyrelser och kommunala nämnder. Naturvårdsverket omfattas av miljötillsynsförordningen krav på att ha en plan för tillsynsvägledning som ska omfatta en period om tre år. Planen ska ses över vid behov och minst en gång per år.

Planen tydliggör vilken tillsynsvägledning som vi avser genomföra, mer generellt under de kommande tre åren samt specifika insatser för det kommande året. Vid årlig uppdatering kommer insatserna preciseras år för år.

Planering och samordning av tillsynsinsatser, liksom en gemensam behovsutredning, har genomförts i samarbete med Jordbruksverket, Havs- och vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen samt Folkhälsomyndigheten.

Sammanfattning prioriterade insatser 2016

Under 2016 kommer vi att genomföra nedanstående insatser. Omvärldsfaktorer som ändrad lagstiftning, förändringar i tillgängliga resurser för genomförande av insatser och regeringsuppdrag kan dock i enstaka fall påverka omfattningen eller tidplanen för enskilda insatser.

Vägledning om när avfall upphör att vara avfall

När: Under våren eller sommaren 2016.

Hur tillgängliggörs resultaten: Vägledning på webbplatsen.

Vilken effekt ger insatsen: Korrekt och enhetlig bedömning i gränsdragningsfrågor om när avfall upphör att vara avfall.

Vägledning om PFOS / PFAS samt ansvarsutredningar

När: Under 2016.

I samordning med: SGI.

Hur tillgängliggörs resultaten: Webinarium och vägledningsdokument

Vilken effekt ger insatsen: En ökad kunskap om PFOS / PFAS och ansvarsutredningar ger ökade förutsättningar för tillsynsmyndigheterna att bedriva operativ tillsyn.

IED-utbildning för kommunala inspektörer

När: I september eller oktober 2016.

I samordning med: Sveriges kommuner och landsting.

Vilken effekt ger insatsen: Ökad kunskap hos operativa tillsynsmyndigheter om tillsyn av industriutsläppsverksamheter, samt om tillämpningen av industriutsläppsbestämmelserna.

Vägledning om genomförande av IED

När: I januari eller februari 2016.

Hur tillgängliggörs resultaten: Vägledningen är en reviderad version av Naturvårdsverkets faktablad 8663 "Det svenska genomförandet av industriutsläppsbestämmelser med anledning av industriutsläppsdirektivet".

Vilken effekt ger insatsen: En mer enhetlig syn på bestämmelserna i Sverige och hur de förhåller sig till det redan befintliga regelverket i Sverige rörande tillståndsprövning.

Vägledning om avloppsföreskrifter

När: Under 2016 (föreskrifterna träder i kraft 1 jan 2017).

Hur tillgängliggörs resultaten: Skriftlig vägledning och webinarium för Ist-nätverket för avlopp.

Vilken effekt ger insatsen: Ökad kunskap, samt lika bedömning över landet och ett förbättrat förtroende för myndigheterna från verksamhetsutövarna.

Vägledning om kommunala avfallsplaner

När: Under sommaren 2016.

I samordning med: Vägledningen tas fram i samråd med berörda aktörer (i första hand kommuner, länsstyrelser och branschorganisationer).

Hur tillgängliggörs resultaten: Skriftlig vägledning.

Vilken effekt ger insatsen: Stöd till kommunerna om vad de bör ha med i sina avfallsplaner. Effekten är avfallsplaner som innehåller mål och åtgärder för hållbar avfallshantering.

Handbok för Natura 2000

När: I december 2016

I samordning med: Bland andra Skogsstyrelsen, Havs- och vattenmyndigheten, länsstyrelserna.

Hur tillgängliggörs resultaten: Handbok.

Vilken effekt ger insatsen: Ökad kunskap hos myndigheter och verksamhetsutövare som ger bättre skydd av Natura 2000-områdena i ansökningar och prövningar. Handboken bidrar till bättre genomförande av EU:s naturvårdsdirektiv.

Riktlinjer för handläggning av artskydd i skogsbruket

När: I mars 2016.

I samordning med: Skogsstyrelsen och länsstyrelserna.

Hur tillgängliggörs resultaten: Skriftlig vägledning.

Vilken effekt ger insatsen: Ett effektivare löpande arbete för länsstyrelserna och Skogsstyrelsen med ärendehandläggning då fridlysta arter berörs av skogsbruk. Därigenom bidrar myndigheterna till ett gott artbevarande i skogen och genomförandet av EU:s naturvårdsdirektiv.

Samverkansyta för nätverk om biotopskyddsområden

När: I april 2016.

I samordning med: Länsstyrelserna.

Hur tillgängliggörs resultaten: Samverkansyta i Sharepoint.

Vilken effekt ger insatsen: All information och vägledning om biotopskyddsområden, samt kommunikation om specifika frågor finns samlad på samverkansytan, vilket underlättar och är tidsbesparande för handläggarna. Det ger en mer effektiv och enhetlig handläggning, vilket bidrar till att skyddade biotoper inte tas bort på grund av brister i lagtillämpningen.

Reviderade allmänna råd och handbok om flygplatser

När: I april 2016

Hur tillgängliggörs resultaten: Reviderade allmänna råd och handbok.

Vilken effekt ger insatsen: Uppdaterad vägledning anpassad till ny lagstiftning om omgivningsbuller.

God tillsynsvägledning

Tillsyns- och föreskriftsrådet (ToFR) är ett samverkans- och samrådsorgan för myndigheter som arbetar med föreskrifter, tillsynsvägledning och operativ tillsyn enligt miljöbalken. Myndigheterna under ToFR har gemensamt beskrivit vilka fem egenskaper som karakteriserar god tillsynsvägledning:

- **Planerad** Tillsynsvägledningen bedrivs regelbundet och systematiskt med utgångspunkt från vad som är prioriterat på nationell och regional nivå.
- **Koordinerad** Tillsynsvägledningen anpassas tidsmässigt mellan olika sakområden eftersom målgruppen kan vara densamma.
- **Tydlig** Den tillsynsvägledande myndigheten visar tydligt hur den prioriterar sin tillsynsvägledning och varför.
- **Kommunikativ** Tillsynsvägledningen förmedlas på det sätt som bäst bidrar till att utveckla den operativa tillsynen.
- **Tillgänglig** Både skriftlig och muntlig tillsynsvägledning går lätt för mottagaren att få tag på och förstå.

Samordning med andra myndigheter

Tillsynsvägladande myndigheter ska aktivt verka för samordning och samverkan i frågor om tillsynsvägladning. Enligt miljötillsynsförordningen ska Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen, Statens jordbruksverk och Folkhälsomyndigheten ha planer för tillsynsvägladning. Inom ToFR har därför en gemensam, övergripande process utvecklats för hur myndigheterna ska samverka vid framtagandet av planerna.

Samordning av tillsynsvägladning genom ToFR

Under 2015 har Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Jordbruksverket, Folkhälsomyndigheten och Kemikalieinspektionen samarbetat med både med att gemensamt genomföra en behovsutredning gentemot kommuner och länsstyrelser och under hösten med att samordna kommande tillsyns- och vägladningsaktiviteter. Projekt där vi ser att ett väl utvecklat samarbete kan ge effekter i form av bättre implementering av lagar och regler och förbättringar gentemot verksamhetsutövare, både genom regelförenkling och genom samordnad tillsyn har prioriterats. Därutöver har arbetsgruppen sett till att säkerställa kontaktvägar mellan myndigheterna för att se till att samordnings- och avstämningsbehov omhändertas där så behövs för våra andra vägladningsinsatser, för att undvika överlappande eller konfliktande vägladningar.

Miljösamverkan Sverige

Naturvårdsverket, Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten deltar också tillsammans med Sveriges länsstyrelser i samverkansorganet Miljösamverkan Sverige. Samverkan inriktas på frågor som rör tillsyn och tillsynsvägladning enligt miljöbalken och syftar till att öka samsynen mellan länsstyrelserna och få en mer enhetlig hantering i tillsynsfrågor. Miljösamverkan Sverige kommer under 2016 att driva åtta stycken tillsynsvägladningsprojekt, vilka beskrivs i [verksamhetsplanen för 2016](#).

Vad tillsynsvägledning innebär för Naturvårdsverket

Vårt ansvar

Naturvårdsverkets ansvar som tillsynsvägledande myndighet framgår av miljötillsynsförordningen (2011:13). Vi har ett brett tillsynsvägledningsansvar som omfattar hela miljöbalken, där inte annan myndighet är utpekad. Vi ska också ge allmän tillsynsvägledning till operativa tillsynsmyndigheter om tillämpningen av 26 och 30 kap. miljöbalken som reglerar tillsyn och miljöstraffavgifter.

Tillsynsvägledning innefattar att följa upp, utvärdera och samordna den operativa tillsynen samt att ge stöd och råd till kommunala nämnder och länsstyrelser i frågor som rör tillämpningen av miljöbalken, föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken och EU-förordningar.

Hur vi tillsynsvägleder

Vår främsta kommunikationskanal är vår webbplats www.naturvardsverket.se med cirka 2800 webbsidor varav knappt 600 webbsidor fokuserar på vägledning och tillsynsvägledning inom olika sakområden. Webbsidorna uppdateras löpande och de når många läsare. Under perioden 2014-11-27 till 2015-11-26 besöktes vägledningssidorna av drygt 128 000 unika besökare. Vi vägleder också genom att delta i och anordna tillsynskampanjer seminarier, webinarier, utbildningar med mera och ger även ut skriftliga publikationer som allmänna råd, handböcker, rapporter och faktablad, samt svarar löpande på frågor via mejl och telefon.

För att kunna veta om den operativa tillsynen fungerar som det är tänkt behöver den följas upp och utvärderas. Hittills bedöms inte uppföljningen av miljöbalkstillsynen ha genomförts i tillräcklig omfattning. Naturvårdsverket håller därför på att skapa ett system för systematisk årlig uppföljning av den operativa tillsynen enligt miljöbalken. Arbetet sker i samarbete med Folkhälsomyndigheten, Jordbruksverket, Havs- och Vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen och länsstyrelserna. Den första uppföljningen kommer att ske under 2016. Syftet med uppföljningen är att få underlag om hur miljöbalkstillsynen i Sverige fungerar och om miljöbalken får genomslag i alla delar. Resultaten kommer att kunna användas av både operativa tillsynsmyndigheter och centrala tillsynsvägledande myndigheter för att utveckla våra respektive arbeten med tillsyn och vägledning.

Prioriteringar 2016-2018

Det övergripande målet för vår tillsynsvägledning och annan vägledning är att skapa förutsättningar för en likvärdig och effektiv tillsyn som bidrar till att säkerställa miljöbalkens syfte.

Fokus 2016-2018

Vår tillsynsvägledning spänner över många områden. Fokus på i vilka frågor vi kommer att genomföra särskilda vägledningsinsatser tas fram genom en avvägning mellan de behov som identifierats genom behovskartläggningar och annan omvärldsbevakning samt genom våra egna analyser framförallt inom det pågående miljöbalksprojektet.

Miljöbalksprojektet

Under 2015 och 2016 driver Naturvårdsverket en särskild satsning för att för att arbeta med förbättringar kopplat till miljöbalken. Under 2015 har projektet arbetat för att skapa en överblick över områden där miljöbalken skulle kunna fungera bättre. Över 700 beskrivningar på områden där inte miljöbalken fungerar fullt ut har samlats in och sammanfattats i 95 problemområden. En del områden ligger helt eller delvis inom Naturvårdsverkets ansvar och ett antal ligger utanför. De problemområden som ligger helt eller delvis utanför vårt ansvarsområde har förmedlats till berörda aktörer och av de återstående har femton områden prioriterats för fortsatt arbete med framtagande av åtgärder under den kvarvarande projektiden.

Ett delprojekt har kopplats till vart och ett av de femton prioriterade åtgärdsområdena. Inom delprojekten har mål tagits fram utifrån problembilderna och för att uppnå dessa föreslås och genomförs olika slags åtgärder som vägledning och information, prioritering i och av ärenden, förslag på förändringar i lagstiftning, utvärdering och uppföljning, forskning, utbildningsinsatser och utveckling av arbetsätt och metoder.

Miljöbalksprojektet är pågående och resultaten från delprojekten om de femton åtgärdsområdena som genomförs under 2015 samt andra analyser inom projektet används löpande inom vår verksamhet och kan komma att påverka inriktningar och prioriteringar i kommande års tillsynsvägledningsplaner.

Du kan följa arbetet i miljöbalksprojektet på vår webbplats. Där publiceras löpande uppdateringar på webbsidan [Naturvårdsverkets miljöbalksprojekt](#).

Fokusområden

Inom vissa områden ser vi ett pågående stort behov av vägledning och tillsynsvägledning eftersom många nya lagar och regler tas fram eller där vi av andra skäl ser stora behov av vägledning för att säkerställa god lagefterlevnad.

AVFALL

Naturvårdsverket vägleder generellt om avfall. I detta inkluderas allt från när avfall upphör att vara avfall, vad som är farligt avfall, hur olika avfallsslag ska hanteras, vilka avfall som kan användas och till vad, hur kommunala avfallsplaner ska utformas, hur man kan förebygga avfall och hur skrotbilar ska hanteras till hur vissa avfallsslag ska förbehandlas.

Under 2016 kommer vi bland annat arbeta med att uppdatera vägledningen om avfallsklassning och att se över vägledningen om hantering av avfall i anläggningsändamål. Vi kommer även ta fram vägledning för kommunal avfallshantering eftersom nya föreskrifter för detta börjar gälla under året och dessutom vägleda om förbehandling av elavfall. Tillsammans med KEMI kommer vi arbeta med ett tillsynsprojekt om återvunna ämnen och även ta fram vägledning om Reach. Vägledning om förebyggande av framförallt textilavfall och elavfall planeras under de närmaste åren. Tillsynsvägledning om vad som är biprodukt och vad som är avfall kommer prioriteras under de kommande åren.

Tillsynsvägledningen avseende gränsöverskridande transporter av avfall är i första hand riktad till länsstyrelserna som är operativ tillsynsmyndighet och övriga samverkande myndigheter som kommuner, Polismyndigheten, Tullverket, åklagare och Kustbevakningen. Vi arbetar även brett med att informera om lagar och regler på området till olika led i transportkedjorna. Från och med den 1 januari 2016 koncentreras tillsynsansvaret för gränsöverskridande transporter av avfall till ett regionalt ansvar för fem länsstyrelser. Vi kommer efter behov att justera delar av vår vägledning med anledning av de olika behov som uppstår hos länsstyrelser beroende på om de har ett utpekad tillsynsansvar eller ej.

Naturvårdsverket har tillsynsvägledningsansvar för producentansvar avseende elektronik (WEEE), batterier, förpackningar och returpapper. Nya regler gäller för WEEE sedan 15 oktober 2015 vilket medför ytterligare behov av uppdaterad information på webben. Med anledning av regeländringarna arbetar vi även med en tillsynsvägledning till kommunerna som också omfattar tillsynsvägledning enligt batteriförordningen. Inom området förpackningar och returpapper pågår utredningsuppdrag kopplat till förordningarna. Det kommer troligtvis att medföra framtida behov av tillsynsvägledning.

FÖRORENADE OMRÅDEN

När det gäller efterbehandling av förorenade områden vägleder Naturvårdsverket bland annat om riskbedömningar, riktvärden och ansvarsfördelning. Vi har även ett ansvar för samordning, prioritering och uppföljning av arbetet på nationell nivå samt administrerar bidrag och utvärderar effekterna av dessa i fråga om efterbehandling. Vi har ett omfattande vägledningsmaterial från 2009 och under 2016-2018 kommer vi att utvärdera vägledningarna och vid behov uppdatera dem. Arbetet kommer att påbörjas under 2016. Under 2016 kommer vi även att uppdatera

beräkningsverktyget för riktvärden bland annat med generella riktvärden för fler ämnen. Vi kommer även att genom webinarium vägleda om PFOS/PFAS samt ansvarsutredningar. Under 2016 kommer vi också planera för en insats om TBT i anslutning till båthamnar. Det är mycket som pågår inom området och under 2016 kan vi planera för en insats 2017.

IED

EU:s industriutsläppsdirektiv (IED) är i Sverige implementerat genom generella föreskrifter, huvudsakligen genom industriutsläppsförordningen (SFS 2013:250) men även genom ändringar i miljöbalken och nio andra författningar. De slutsatser för bästa möjliga teknik (BAT) som tas fram inom EU:s miljöarbete gäller i Sverige parallellt med de krav som fastställs vid tillståndsprövning enligt miljöbalken. Naturvårdsverket har ett centralt tillsynsvägledande ansvar för IED och ger bland annat vägledning på vår webbplats där informationen uppdateras återkommande. Naturvårdsverket har även genomfört en serie webinarier, utbildat handläggare på länsstyrelser samt publicerat ett faktablad om det svenska genomförandet av direktivet och en vägledningsrapport om statusrapporter.

Under perioden 2016-2018 kommer vår tillsynsvägledning att fokusera på utbildningsinsatser riktade till kommunala inspektörer. I början av 2016 kommer en uppdaterad, generell vägledningsrapport om industriutsläppsbestämmelserna att publiceras. Branschspecifik vägledning tas fram löpande efterhand som BAT-slutsatser färdigställs och publiceras. Under 2016 planeras vägledningsrapporter för produktion av massa, papper och kartong samt träpaneler.

SKYDD AV ARTER

Naturvårdsverket vägleder om tillämpningen av artskyddsförordningen bland annat vid vindkraftsetablering, i skogsbruk och vid handel (CITES) och förevisning, främst mot länsstyrelserna men också mot allmänheten. Under 2016-2018 kommer tillsynsvägledningen att uppdateras och fördjupas i handbok och på vår webbplats. En stor del av arbetet görs i samverkan med andra myndigheter, såsom projektet Artskydd i skogen som är ett samarbete med Skogsstyrelsen. Revidering av artskyddshandboken om fridlysning kommer att påbörjas under 2016 och därefter påbörjas revidering av artskyddshandboken om kommersiella aktiviteter. Lättillgänglig information om våra fridlysta arter har länge varit efterfrågat och under 2016 kommer information om växterna att lanseras på hemsidan. Vägledning kring invasiva arter kommer att tas fram som en del i genomförandet av kommande lagstiftning.

SKYDD AV OMRÅDEN

Naturvårdsverket vägleder om områdesskyddet i 7 kap. miljöbalken och också om grön infrastruktur. Vägledningen har en stor bredd både i frågor och i mottagare. Under 2016 blir revideringen av handboken om Natura 2000 klar, en samverkansyta för biotopskydd är under framtagande, vägledning om 12:6-områden planeras

och aktiviteter för vägledning om strandskydd ska genomföras. Vägledning om allemansrätt och terrängkörning har också bäring på skydd av natur. Under 2016-2018 kommer grön infrastruktur vara en särskilt viktig fråga.

VÄGAR, SPÅR OCH FLYG

Vi har ansvar för tillsynsvägledning angående trafikanläggningar och vi vägleder om andra regler i miljöbalken som har koppling till störningar från trafikanläggningar. Exempel på andra regelverk i miljöbalken som har stark koppling till störningar från trafik är de om miljö kvalitetsnormer och åtgärdsprogram för luft och buller. Under 2016 kommer våra allmänna råd och handbok om flygplatser att uppdateras och även handboken om hamnar planeras att uppdateras. Vi planerar även att ta fram tillsynsvägledning om riktvärden för buller från vägar och spår i befintlig miljö. Därefter planeras vägledning om hur hänsynsreglerna och dess rimlighetsavvägning kan hanteras när åtgärder övervägs för att begränsa buller. Vi avser samverka med Boverket i deras framtagande av vägledning om tillämpning av ändringarna i plan- och bygglagen 2 kap. 6 a §, 4 kap. 33 a och 9 kap. 40 § samt om förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader. Vi fortsätter samverka med andra myndigheter i den nationella bullersamordningen.

VÄXTSKYDDSMEDEL

Naturvårdsverket utfärdar regler om spridning av växtskyddsmedel i den yttre miljön och har ett vägledande ansvar för tillsyn enligt miljöbalken. Enligt miljötillsynsförordningen (2011:13) har vi tillsynsvägledningsansvar för all annan användning än den inom jordbruket och trädgårdsområdet.

Inom området tillsyn av växtskyddsmedel finns ett delvis delat tillsynsvägledningssansvar mellan Jordbruksverket, Kemikalieinspektionen och Naturvårdsverket.

Myndigheterna anser att det därför är viktigt att samverka i sin tillsynsvägledning för att underlätta för de operativa tillsynsmyndigheterna och möjliggöra effektiva tillsynsinsatser. Under perioden 2016 till 2018 har myndigheterna för avsikt att genomföra tre nationella tillsynskampanjer:

- Under 2016 kommer Jordbruksverket, Kemikalieinspektionen och Naturvårdsverket ha ett tillsynsprojekt om bekämpningsmedel i växthus. Tillsynen kommer att utföras under hösten 2016.
- Våren 2017 planerar Havs- och vattenmyndigheten, Jordbruksverket, Kemikalieinspektionen och Naturvårdsverket att ha ett gemensamt tillsynsprojekt om yrkesmässig användning av växtskyddsmedel inom vattenskyddsområden.
- Naturvårdsverket avser att därefter, i samverkan med Jordbruksverket och Kemikalieinspektionen, genomföra ett nationellt tillsynsprojekt om användning av växtskyddsmedel på golfbanor. Myndighetens ambition är att projektet genomförs under 2018.

Prioriterade insatser 2016

Under 2016 kommer vi att genomföra nedanstående insatser. Omvärldsfaktorer som ändrad lagstiftning, förändringar i tillgängliga resurser för genomförande av insatser och regeringsuppdrag kan dock i enstaka fall påverka omfattningen eller tidplanen för enskilda insatser.

Vägledning om när avfall upphör att vara avfall

När: Under våren eller sommaren 2016.

Hur tillgängliggörs resultaten: Vägledning på webbplatsen.

Vilken effekt ger insatsen: Korrekt och enhetlig bedömning i gränsdragningsfrågor om när avfall upphör att vara avfall.

Vägledning om PFOS / PFAS samt ansvarsutredningar

När: Under 2016.

I samordning med: SGI.

Hur tillgängliggörs resultaten: Webinarium och vägledningsdokument

Vilken effekt ger insatsen: En ökad kunskap om PFOS / PFAS och ansvarsutredningar ger ökade förutsättningar för tillsynsmyndigheterna att bedriva operativ tillsyn.

IED-utbildning för kommunala inspektörer

När: I september eller oktober 2016.

I samordning med: Sveriges kommuner och landsting.

Vilken effekt ger insatsen: Ökad kunskap hos operativa tillsynsmyndigheter om tillsyn av industriutsläppsverksamheter, samt om tillämpningen av industriutsläppsbestämmelserna.

Vägledning om genomförande av IED

När: I januari eller februari 2016.

Hur tillgängliggörs resultaten: Vägledningen är en reviderad version av Naturvårdsverkets faktablad 8663 "Det svenska genomförandet av industriutsläppsbestämmelser med anledning av industriutsläppsdirektivet".

Vilken effekt ger insatsen: En mer enhetlig syn på bestämmelserna i Sverige och hur de förhåller sig till det redan befintliga regelverket i Sverige rörande tillståndsprövning.

Vägledning om avloppsföreskrifter

När: Under 2016 (föreskrifterna träder i kraft 1 jan 2017).

Hur tillgängliggörs resultaten: Skriftlig vägledning och webinarium för Ist-nätverket för avlopp.

Vilken effekt ger insatsen: Ökad kunskap, samt lika bedömning över landet och ett förbättrat förtroende för myndigheterna från verksamhetsutövarna.

Vägledning om kommunala avfallsplaner

När: Under sommaren 2016.

I samordning med: Vägledningen tas fram i samråd med berörda aktörer (i första hand kommuner, länsstyrelser och branschorganisationer).

Hur tillgängliggörs resultaten: Skriftlig vägledning.

Vilken effekt ger insatsen: Stöd till kommunerna om vad de bör ha med i sina avfallsplaner. Effekten är avfallsplaner som innehåller mål och åtgärder för hållbar avfallshantering.

Handbok för Natura 2000

När: I december 2016

I samordning med: Bland andra Skogsstyrelsen, Havs- och vattenmyndigheten, länsstyrelserna.

Hur tillgängliggörs resultaten: Handbok.

Vilken effekt ger insatsen: Ökad kunskap hos myndigheter och verksamhetsutövare som ger bättre skydd av Natura 2000-områdena i ansökningar och prövningar. Handboken bidrar till bättre genomförande av EU:s naturvårdsdirektiv.

Riktlinjer för handläggning av artskydd i skogsbruket

När: I mars 2016.

I samordning med: Skogsstyrelsen och länsstyrelserna.

Hur tillgängliggörs resultaten: Skriftlig vägledning.

Vilken effekt ger insatsen: Ett effektivare löpande arbete för länsstyrelserna och Skogsstyrelsen med ärendehandläggning då fridlysta arter berörs av skogsbruk. Därigenom bidrar myndigheterna till ett gott artbevarande i skogen och genomförandet av EU:s naturvårdsdirektiv.

Samverkansyta för nätverk om biotopskyddsområden

När: I april 2016.

I samordning med: Länsstyrelserna.

Hur tillgängliggörs resultaten: Samverkansyta i Sharepoint.

Vilken effekt ger insatsen: All information och vägledning om biotopskyddsområden, samt kommunikation om specifika frågor finns samlad på samverkansytan, vilket underlättar och är tidsbesparande för handläggarna. Det ger en mer effektiv och enhetlig handläggning, vilket bidrar till att skyddade biotoper inte tas bort på grund av brister i lagtillämpningen.

Reviderade allmänna råd och handbok om flygplatser

När: I april 2016

Hur tillgängliggörs resultaten: Reviderade allmänna råd och handbok.

Vilken effekt ger insatsen: Uppdaterad vägledning anpassad till ny lagstiftning om omgivningsbuller.

Uppföljning av tidigare plan för tillsynsvägledning

I uppdateringen av Naturvårdsverkets tillsynsvägledningsplan för 2015 presenterades 11 större tillsynsvägledningsinsatser som skulle genomföras under året. Vissa av dem var avsedda att slutföras under 2015 och några sträckte sig över 2015 och 2016. Av de planerade insatserna har fem stycken genomförts enligt plan och fem stycken har påbörjats och kommer att avslutas under 2016.

SAMVERKANSPROJEKT ÅTERVINNING

Projektets fas 1 har som planerat genomförts gemensamt av Naturvårdsverket och Kemikalieinspektionen under 2015 och Kemikalieinspektionen kommer under 2016 genomföra fas 2 som innefattar tillsyn utifrån reglerna i kemikalielagstiftningen av ett antal utvalda verksamheter som återvinner avfall så att det upphör att vara avfall och säljs vidare som produkt.

ARTSKYDD OCH SKOGSBRUK

Vi har under 2015 genomfört ett projekt i samverkan med Skogsstyrelsen i syfte att tydliggöra respektive myndighets tillsyn och prövning. Slutrapport färdigställs i mars 2016.

BEKÄMPNINGSMEDEL

Vi har tagit fram [vägledning om tillämpning av Naturvårdsverkets föreskrifter \(2015:2\) om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel](#) samt [vägledning om tillämpning av Naturvårdsverkets föreskrifter \(2015:3\) om spridning av biocidprodukter](#).

BIOTOPSKYDD

Vi har tagit fram sammanfattande information om vad som är utmärkande för biotopskyddsområden (nås via länk nederst i på vår webbsida om [Biotopskyddsområden](#)). Utvecklande av en webbplattform om biotopskyddsområden ingår i utvecklingsprojektet *Digital samverkan* och kommer att lanseras i mars/april 2016.

FARLIGA ÄMNEN I ELEKTRISK OCH ELEKTRONISK UTRUSTNING

Vi har inte tagit fram en vägledning till förordning (2012:861) om farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning. Arbete pågår däremot med att ta fram en vägledning om kommunernas ansvar för elektriska och elektroniska produkter samt batterier.

F-GASER

Våra [vägledningssidor om F-gaser](#) har reviderats med anledning av EU:s förordning 517/2014 om fluorerade växthusgaser.

KLASSNING AV FARLIGT AVFALL

Revidering av vår vägledning om klassificering av farligt avfall blir inte klar under 2015 och vi tar med oss uppgiften till 2016.

MILJÖBALKSDAGARNA

I mars 2015 genomförde vi under två dagar konferensen Miljöbalksdagarna med närmare 700 deltagare.

NATURA 2000

I tillsynsvägledningsplanen för 2015 angavs att en uppdatering av Naturvårdsverkets handbok om Natura 2000 skulle påbörjas under 2015. Arbetet har inletts och uppdateringen beräknas bli klar under 2016.

PCB I BYGGNADER

En konsult har under 2015 uppdragits att följa upp inventering och sanering av PCB i byggnader. Rapport publiceras i början av 2016.

PRODUKTIFIERING AV AVFALL SAMT BIPRODUKTER

Framtagande av vägledning om bedömningar om när avfall ska upphöra att vara avfall samt om begreppet biprodukt har skjutits fram och kommer avslutas under 2016.

Behov av tillsynsvägledning

De operativa tillsynsmyndigheternas behov av tillsynsvägledning har kartlagts genom en gemensam enkätundersökning utförd av Naturvårdsverket, Jordbruksverket, Havs- och vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen och Folkhälsomyndigheten under våren och sommaren 2015.

Enkäten besvarades av 149 kommuner och 18 länsstyrelser. Enkäten var utformad så att de svarande för var och en av de centrala myndigheternas ansvarsområden fick göra en prioritering av tillsynsvägledningsbehov utifrån tidigare sammanställda behov, samt lämna fritextsvar.

De behov som identifierades har behandlats internt och tillsammans med bedömningar av andra behovsfaktorer som nya eller ändrade regelverk samt identifiering av områden som bedömts som särskilt viktiga för att nå god effekt i tillsynen har dessa legat till grund för prioritering av tillsynsvägledningsinsatser under kommande år.